

LAKIALOITE 21/2005 vp

Laki tuloverolain 140 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Metsäverotuksessa on tapahtumassa monia seurausvaikutuksia sisältävä muutos pinta-alaverotuksen siirtymäkauden päättyessä kuluvan vuoden 2005 lopussa. Verotuksellisista syistä on jouduttu hakkaamaan metsiä jo nyt kaksinkertaisen, samaan verokohteeseen kohdistuvan tuloverotuksen välttämiseksi. Tällöin mm. metsänhoidollisia näkökohtia ei ole voitu mielekkäästi ottaa huomioon. Yhä useammat nimenomaan pinta-alaverotuksen valinneet metsänomistajat ovat myös omatoimisia maiseman-, luonnon- ja ympäristönsuojelijoita omista metsissään ja haluavat siksi aktiivisesti ja määrätietoisesti vaalia ja kunnioittaa näitä näkökohtia metsätaloudessaan ja metsien käsittelyssä. Tämän tosiseikan kanssa on syvässä ristiriidassa se, että kaksinkertaisen samaan verokohteeseen kohdistuvan tuloverotuksen välttämiseksi jouduttaisiin metsä esim. paljaaksi hakkuulla käsittelemään siten, että maisemalliset ja ympäristölliset metsänomistajan itsensä kunnioittamat arvot jouduttaisiin syrjäyttämään. Metsänomistajan itse omasta tahdostaan tekemä metsähoidollinen maiseman ja ympäristön suojeleminen on niin arvokas asia, että sitä ei verotuksellisilla syillä saisi vaarantaa, vaan sitä olisi paremminkin edistettävä. Näin tapahtuisi, jos pinta-alaverokauden siirtymäaikaa voitaisiin jatkaa, jolloin vältyttäisiin verotukselliselta pakolta tai ohjailulta hakkuisiin, joihin ei vielä muutoin juuri nyt olisi tarvetta.

On väitetty, että 13 vuoden siirtymäaika on riittävän pitkä aika metsän realisoimiseksi. Tällöin kuitenkin unohdetaan se, että metsänkasvun kiertoaika Suomen puulajeilla metsissä-

me on noin 80—120 vuotta kasvupaikasta riippuen ja että metsissä on samassa metsikössäkin eri-ikäisiä puita. Nimenomaan metsänhoidollisista syistä tulisi jatkaa siirtymäkautta, jotta ei jouduttaisi kaksinkertaiselta verotukselta vältyttämisen takia hakkaamaan tarpeettomasti vielä kasvavaa metsää. Hakkaaminen olisi myös kansantaloudellinen vahinko. Uudeksi tilanteen tekee myös se, että luonnonolosuhteiden vuoksi tilanne on muodostunut aivan uudelleenlaiseksi nyt pinta-alaverotuksen viimeisenä vuotena. Kuluvan talvikauden varsin poikkeuksellinen leuto säätila on erittäin suuresti vaikeuttanut tai estänyt puun talvikorjuuta sen edellyttämän maan jäätyneen puuttuessa suuresta osasta maata. Edelleen on myös selvää se, että tämän verotuksellisen kalenterivuoden aikana ei enää muodostu ainakaan merkittävästi puuston talvikorjuun edellyttämiä korjuuolosuhteita. Täten varsin suuri määrä puutavarasta, joka olisi voitu myydä ja korjata normaalioloissa, jää korjaamatta vuosisataan erittäin poikkeuksellisten luonnonolosuhteiden vuoksi.

Pinta-alaverotuksen jatkamisesta ei aiheutuisi mitään kustannuksia verottajalle, eikä sen siirtymäkauden jatkamisesta kolmella vuodella olisi pienintäkään haittaa metsän myyntituloverotuksen valinneille verovelvollisille. Päinvastoin pinta-alaverotusjärjestelmä on sekä verovelvolliselle että verottajalle yksinkertaisempi ja helpompi kuin myyntiverojärjestelmä. Mm. juuri tästä syystä veroviranomaisten edustajat katsoivat asiantuntijalausunnoissaan pinta-alaverotusjärjestelmän myyntiverojärjestelmää parem-

maksi 1990-luvun alussa. Monet pinta-alaverotuksen valinneet verovelvolliset edustavat myös kuolinpesiä tai ovat iäkkäitä henkilöitä, joille verotusjärjestelmän muutos tuottaa tarpeettomasti lisää vaivaa ja ongelmia. Näin on asia erityisesti nyt metsänkorjuutilanteen poikkeuksellisuuden vuoksi, jolloin suunniteltuja kauppvoja ei ole mahdollista tehdä aiotulla tavalla ennen 31.12.2005.

Edelleen on otettava tapahtuneena tosiasiana huomioon se, että Tanskassa, Etelä-Ruotsissa ja Baltian maissa tammikuussa riehuneen myrskyn Suomen puumarkkinoille aiheuttamien haitallisten vaikutusten pienentämiseksi on tarve esittää metsän pinta-alaverotusjärjestelmän jatkamista maan puuhuollon häiriötilojen, jotka ilmeisesti

aiheuttaisivat erityisesti mekaanisen puunjalostuksen vientimarkkinoille pysyväksi jääviä menetyksiä, eliminoimiseksi. Tämä voisi merkitä maakunnissa jopa kymmenien sahojen lopettamista ja sahayritysten konkurssseja. Tällä olisi hyvin kielteinen vaikutus maaseudun kuntien työllisyyteen ja verotuloihin. Menetys koskettaisi kipeästi kansantaloutemme perustaa. Täten on perusteltua jatkaa ainakin kahdella vuodella metsän pinta-alaverotuksen valinneiden verotusta vuoden 2007 loppuun.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 140 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 140 §:n 1 ja 3 momentti seuraavasti:

140 §

Metsäverotuksen siirtymäkausi

Luonnollisen henkilön, kuolinpesän ja näiden muodostaman verotusyhtymän veronalaisena ansiotulona pidetään 1993—2007 toimitettavissa verotuksissa maatilatalouden tuloverolain mukaan laskettua metsätalouden puhdasta tuloa, jos verovelvollinen esittää asiaa koskevan vaatimuksen ennen vuodelta 1993 toimitettavan verotuksen päättymistä. Verovelvollisen metsätaloudesta saamaan tuloon ei näinä vuosina sovelleta tämän lain metsätalouden pääomatulon verotusta koskevia säännöksiä. Jos metsän omistus on jakautunut usealle verovelvolliselle, metsätalouden puhtaan tulon verotusta sovelletaan ainoastaan heidän yhteisesti esittämästään vaatimuksesta.

Jos maatilatalouden tuloverolain mukaan verotettava metsä vuosina 1994—2007 luovutetaan vastikkeellisella saannolla sellaiselle, jolla ei ole ennestään omistuksessaan metsää, uutta omistajaa verotetaan metsätalouden pääomatulosta tämän lain säännösten mukaan. Jos metsä on saatu perintönä, lahjana, testamentilla tai muulla vastikkeettomalla saannolla 1 päivänä tammikuuta 1994 tai sen jälkeen, luonnollisen henkilön, kuolinpesän ja näiden muodostaman verotusyhtymän verotus toimitetaan maatilatalouden tuloverolain säännösten mukaan, jos edellisen omistajan verotukseen on sovellettu näitä säännöksiä. Jos verovelvollinen, jolla on omistuksessaan metsää, saa omistukseensa lisäalueen, koko metsän verotukseen sovelletaan kuitenkin samoja säännöksiä, joita aikaisemmin omistettuun metsään on sovellettu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta
2005.

Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2005

Lauri Oinonen /kesk
Petri Neittaanmäki /kesk